

Bibelns lära om skapelsen

Om Bibelns auktoritet i denna och andra frågor.

Missionsprovinsens läronämnd 2008

Förord

Skriften kan inte göras om intet.

Så svarar vår Mästare och Herre på frågorna hur vi kan veta att han är Guds Son, som Fadern har sänt till världen.

Missionsprovinsens läronämnd har haft anledning att ta upp frågorna om Skriftens sanning, särskilt när den talar om hur Gud skapade världen och människorna. Guds egen Son, som själv var med vid världens skapelse, ger svaret: "Skriften kan inte göras om intet." Joh.10:36. Ovissheten och oron som sprider sig i denna tid, när Bibelns sanning ifrågasätts och inte kommer fram tydligt i undervisningen, behöver mötas med samling kring vår Herres Jesu klara undervisning. Vår kristna tro behöver näring genom att Skriften får tala till oss.

När Skriftens sanning står orubbligt fast, kan den som plågas och oroas av syndens makt få ljus och hjälp och veta: "Det är ett fast ord att lita på och värt att på allt sätt tas emot, att Kristus Jesus har kommit till världen för att frälsa syndare - och bland dem är jag den störste." 1 Tim.1:15. Den som ser tidens slut framför sig får tröst och hopp: "Men nu har Kristus uppstått från de döda som förstlingen av de insomnade." 1 Kor.15:20.

Vi bör uppmärksamma att detta trosvissa förlitande på Skriftens sanning har haft avgörande betydelse för det andliga livet och för kyrkans tillväxt genom tiderna. Även delar av Bibeln som kan bedömas vara mindre centrala är viktiga och berör tron på Guds eget ord.

Läronämndens uttalande visar att Missionsprovinsen står fast vid lärogrunden, som anges i vår provinsordnings första kapitel. Guds ord står fast. Vi vill hålla oss till Guds ord och vår evangelisk-lutherska bekännelse. I en tid när vilsheten är stor och sprider sig också i kyrkliga sammanhang, vill vi träda upp som Missionsprovins och förkunna Herrens ord. Det är inte möjligt att ge uttömmande förklaringar till allt. Vad vi vill framhålla är lärdomen som vi har fått av vår Herre Kristus: "Skriften kan inte göras om intet."

Endast en är fullkomlig, Jesus Kristus. Ju mer vi lär känna honom och Guds ord och den helige Ande får fördjupa oss i sann tro på honom, desto djupare förtroende får vi till Guds ord och vi vill lära och tro och bekänna som vår Mästare lär oss.

Under förberedelserna för Missionsprovinsens bildande framfördes önskemål om fortsatta lärosamtal. Vi behöver fortsätta att samtala om Guds ord och om vad Skriften lär. Vi blir aldrig färdiga. Den som anser sig färdig har inte den rätta ödmjukheten inför Guds ord. Missionsprovinsen kommer därför att inbjudas till fortsatta lärosamtal utformade som samlingar kring Guds ord.

I överläggningarna har biskop Göran Beijer, som ingår i Missionsprovinsens läronämnd, deltagit, men inte medverkat i slutjusteringen.

Göteborg i december 2008

+Arne Olsson
Missionsbiskop

***”Vi tror på Gud Fader allsmäktig,
himmelens och jordens Skapare”***

Missionsprovinsens läronämnds uttalande över Bibelns lära om skapelsen och Bibelns auktoritet i denna och andra frågor.

Uppdraget och intentionen med uttalandet

Med anledning av den diskussion som förts i kyrkliga tidningar om tolkningen av Bibelns inledande kapitel, samt av att präster i Missionsprovinsen och närstående sammanhang, som vill vara trogna mot Bibeln och bekännelsen, i en dialog som blivit offentlig, i vissa avseenden visat sig vara oense om synen på Bibelns auktoritet och vissa inslag i skapelseläran, gav biskop Arne Olsson Läronämnden i uppdrag att utarbeta ett uttalande som klargör Missionsprovinsens inställning i denna sak. Detta uppdrag är i och med offentliggörandet av detta dokument slutfört.

Uttalandet skall inte ses som ett tillägg till bekännelsen, utan just som ett klargörande av hur Bibelns skapelselära bör förstås utifrån den lutherska reformationens bibeltolkning. Det kommer att finnas tillgängligt bl.a. på Missionsprovinsens sekretariat för alla som önskar ta del av det.

Till detta uttalande hör också som bilaga och sammanfattning Tjugotre teser om biblisk skapelsesyn ur ett evangelisk-lutherskt perspektiv.

Som auktoritativa dokument åberopas Bibeln, Uppsala mötes beslut och Konkordieboken. Enskilda teologer och andra dokument citeras som exempel på hur lärare i fornkyrkan och i den lutherska trostraditionen förhållit sig till de aktuella frågorna. Vi har vinnlagt oss om att författa en skrivelse som är på en gång tydlig och relativt (med tanke på frågans komplexitet) kortfattad, och som varken säger för mycket eller för litet. Den främsta angelägenheten har varit att uttalandet skall vara i överensstämmelse med sanningen. Målsättningen har alltså inte bestått i, varken att presentera ett dokument som bär prägeln att vara en kompromiss författad i syfte att skapa enighet kring frågorna inom Missionsprovinsen, eller att göra medkristna utanför Missionsprovinsen mer sympatiskt inställda till densamma.

Vi erinrar om, att Läronämndens uppdrag är att klargöra Missionsprovinsens inställning i lärofrågor. Vad gäller tillämpningen av denna vår övertygelse i enskilda fall, hör detta till Konsistoriets ansvar.

I. Inledning

Med anledning av den diskussion som förs i den evangelisk-lutherska delen av kristenheten om Skriftens lära om Skapelsen, och om hur frågan om Bibelns auktoritet skall förstås och tillämpas rörande denna del av tros läran, vill Läronämnden anföra följande.

Frågan om Skriftens auktoritet var avgörande för utformningen av den evangelisk-lutherska teologin under Reformationen. Det är därför högst angeläget att offentliga ställningstaganden relaterade till detta spörsmål framförda av Missionsprovinsens präster och övriga representanter liksom av kristna förkunnare och bekännare i allmänhet inte ger utrymme för tvivel om huruvida Missionsprovinsen och våra vänner i tron verkligen bejakar Skriftens egen och de lutherska bekännelseskriaternas inställning till Guds ords sanning (jfr Provinsordningen, kap.2).

Vad beträffar frågan om Bibelns lära om skapelsen, kan konstateras att den s.k. evolutionsteorin har använts för synnerligen allvarliga angrepp på den kristna tros läran och gudsuppenbarelsen, och därför är något som kyrkan i vår tid har att förhålla sig till. Eftersom man av naturliga skäl inte finner några ställningstaganden som direkt berör den saken i bekännelseskrifterna, finns det anledning för Missionsprovinsen att klargöra hur man ser på denna problematik. Det blir då fråga om en tillämpning av den apostoliska och evangelisk-lutherska inställningen till Bibelns auktoritet.

II. Skriftens auktoritet

Beträffande frågan om Skriftens auktoritet, hänvisas till Konkordieformelns inledning. Här slås fast att ”den enda regel och norm, varefter alla läror såväl som lärare böra prövas och bedömas, endast är Gamla och Nya testamentets profetiska och apostoliska skrifter ...”. ”Men andra skrifter av äldre eller nyare lärare, vad de än må heta, få icke likställas med den heliga Skrift, utan de måste allesammans underordnas denna och få icke anses vara något annat och mer än vittnen, som betyga, huru och var denna profetiska och apostoliska lära bevarats efter apostlarnas tid.” Därefter förklaras att de evangeliska kristna bekänner sig till de tre huvudsymbola såsom ”uttryck åt den rättrogna, sanna kyrkans enhälligt och allmänt omfattade kristna tro”, att den första oförändrade Augsburgska bekännelsen (och den i anslutning till denna författade Apologin) ger uttryck för de evangeliskt kristnas enhälliga övertygelse och förklaring till deras kristna tro, liksom övriga i Konkordieboken ingående skrifter. Man slår fast att det är efter denna norm som alla läror bör prövas, varvid alltså de nämnda *symbola* och bekännelseskrifterna är att betrakta som sanna tros vittnesbörd och förklaringar av den Heliga Skrift.

Det skall även understrykas att Uppsala mötes beslut ger uttryck för samma syn på Skriftens, de allmänkyrkliga bekännelsernas och den Augsburgska bekännelsens auktoritet.

I detta sammanhang är av vikt att erinra om att Skriftens och därmed Guds ords främsta syfte är att skapa en rättfärdiggörande tro på Jesus Kristus: ”Ty genom Ordet och sakramenten såsom genom medel skänkes den helige Ande, vilken hos dem, som höra evangelium, frambringar tron, var och när det behagar Gud” (AB V).

Härav framgår att bibelböckernas olika utsagor skall förstås som ett enhetligt tilltal från Herren Gud till oss människor, varigenom Han inte bara låter oss veta hur den genom syndafallet brutna eviga gemenskapen mellan människa och Gud återupprättas, utan även skapar den tro som skänker denna gemenskap.

Denna Konkordieformelns och Uppsala mötes inställning till Skriftens auktoritet är också Missionsprovinsens. Det finns ingen anledning för Missionsprovinsen att komplettera den inställning till den Heliga Skrift som vi möter i dessa dokument.

När det gäller bibeltolkningen inom kristenheten alltsedan urkyrkans dagar, gäller att så länge förståelsen av olika bibelspråk hos kyrkofäder och andra lärare bestäms av samma inställning till Bibelns och de gammalkyrkliga *symbolas* auktoritet som den som kommer till uttryck i Konkordieboken, så kan dessa våra medkristnas sätt att tolka Skriften ge oss vägledning i vår bibelförståelse. När det är tydligt att fädernas bibeltolkning bestämts av andra förutsättningar, är deras förståelse av Skriften inte till hjälp.

Hur denna inställning till Skriftens auktoritet kan tillämpas framgår av fortsättningen av detta dokument.

III. Skapelseläran

III.1 Inledning: Allmänna förutsättningar

1) Det centrala i Skriftens budskap är Evangeliet om Jesu återlösningsverk genom vilket Gud försonade världen med sig själv. Det är i ljuset av denna händelse som hela Bibeln skall förstås. Detta innebär inte att de utsagor i Skriften som inte direkt behandlar denna sanning skulle vara oväsentliga. Tvärtom utgör alla Bibelns utsagor tillsammans, i sitt bibliska sammanhang, det alltigenom sanna budskap i vilket Gud, genom de bibliska författarnas skrifter, uppenbarar hur detta försoningsverk genomförts, samt innebörden i detsamma.

2) Jesu återlösningsgärning är en historisk händelse som utgör den avgörande kulmen på den s.k. frälsningshistorien. Frälsningshistorien är en skildring av Guds handlande i världen och med människan som inleds med Första Moseboks återgivande av alltings tillblivelse, och som fullbordas med Uppenbarelsebokens beskrivning av Jesu återkomst och frambringandet av nya himlar och en ny jord.

3) Bibelns lära om skapelsen är en integrerad del av Bibelns skildring av frälsningshistorien. Denna "historieskildring" sammanfattas i kyrkans tre huvudsymbola. Dessa är också uttryck för den s.k. "trons regel", d.v.s. grunderna för den allmänliga kristna tron som Herren själv uppenbarat för sin kyrka, och som utgör en sammanfattning av Skriftens budskap.

4) I de trosläror som formulerats i den evangelisk-lutherska trostraditionen, återges läran om skapelsen främst under den första och den tredje trosartikeln. Under den sistnämnda artikeln behandlas då de utsagor som är relaterade till nyskapelsen, d.v.s. pånyttfödelsen, uppståndelsen och frambringandet av nya himlar och en ny jord i den tidsålder som skall komma. Utsagorna som är relaterade till Skriftens lära om skapelsen handlar alltså bl.a. om den synliga världens tillblivelse och dess vidmakthållande; om änglavärlden; om människans ställning före respektive efter syndafallet; om människolivets mening och mål; om Guds försyn; om hur människan får tron och föds på nytt; om kroppens uppståndelse och om den kommande tidsålderns inbrytande.

5) Det är en och samme Gud som har skapat, uppehåller och ständigt nyskapar vår förgängliga värld och som leder historiens gång, och är upphov till den nya skapelse som skall komma. Vidare skildrar Skriften den tillkommande skapelsen som ett förhållande av den gamla skapelsen. Därför måste det vara riktigt att låta utsagor som rör den nuvarande, falla

och förgängliga skapelsen belysas av bibliska sanningar relaterade till den kommande, eviga skapelsen, och *vice versa*.

6) I enlighet med bekännelseskriaternas ställningstagande rörande Skriftens auktoritet, skall det understrykas att Skriftens budskap måste förstås utifrån sina egna förutsättningar i den meningen att inga icke-bibliska livsåskådningar får bestämma tolkningen av Skriftens skildring av frälsningshistorien. Skriftens olika utsagor skall förstås som dess författare vill att dessa skall förstås: som poesi, lärosatser, historiska skildringar etc. Man får även räkna med att i synnerhet utsagor i Gamla testamentet innehåller sanningar vars innebörd överträffar och kompletterar den betydelse dessa hade för dess författare och deras samtida (jfr. Luk 10:24; 1 Petr 1:10f).

7) Vidare gäller att, samtidigt som den kristne, med bruk av sitt förnuft och sin lärdom, vilka ju båda är Guds gåvor, i sitt sökande efter sanningen har att rannsaka de heliga skrifterna, så må denne besinna att ett välsignat studium av Bibeln förutsätter att man tar till sig Guds ord såsom ett barn tillitsfullt lyssnar till sina föräldrar. I mötet med Skriftens sanningar har människan att - i barnlig tillit till att Bibelns utsagor är Guds, den Heliges, egna ord - låta sitt förnuft och sin lärdom underordna sig dessa. Detta innebär bl.a., att trots att det kan anses strida mot vårt förnuft och våra erfarenheter att Gud själv, vid vår tideräknings början, blivit människa i den historiske personen Jesus från Nasaret, och att Jesus från Nasaret, sann Gud och sann människa, genom sitt lidande och död, försonat hela världen med Gud, så är denna bibliska historieskrivning sann. Det innebär också att när Bibeln skildrar under och tecken, där Gud och Guds Son upphäver naturlagarna för att styra historien i en viss riktning och uppenbara sin närvaro, godhet och allmakt, skall dessa under och tecken förstås som historiska händelser som verkligen inträffat. Det innebär också att trots att det kan anses strida mot människans förnuft och lärdom att Bibelns Gud, i Jesus Kristus, suveränt är upphov till och råder över universums alla galaxer, liksom över varje enskild celldelning i människors kroppar, så förhåller det sig på detta sätt. Den heliga Skrift låter ju oss veta att allt som existerar är skapat, består och äger rum av och genom Gud i Jesus Kristus (Kol 1:15-19; Ef 1:3.10).

8) Under senare tid har i synnerhet en del av Skriftens lära om skapelsen givit upphov till stridigheter. Det gäller frågan om hur denna världen blivit till, och då inte minst hur de inledande kapitlen i Första Mosebok skall förstås. Stridigheterna har sitt upphov i olika syn på hur den moderna vetenskapens forskningsresultat skall tillåtas bestämma tolkningen av Bibelns inledande kapitel. Eftersom det är om denna sak – inte skapelse läran i övrigt - som det delvis råder delade meningar i den aktuella diskussionen, skall den fortsatta framställningen i detta dokument inskränka sig till att behandla den saken.

9) Vi vill understryka att denna fråga ej direkt avhandlas i bekännelseskriaternas samt att bröder och systrar i tron som vill vara trogna mot Bibeln och bekännelsen under tidernas gång delvis förstått Bibelns inledande kapitel på olika sätt.

10) I samband med denna kontrovers väcks frågan hur kristenheten bör förhålla sig till den konflikt som verkar föreligga mellan vissa av Bibelns utsagor och de slutsatser och tolkningar som har gjorts av iakttagna fakta i naturvetenskapliga studier av den jordiska verkligheten. I föreliggande fall gäller saken bl.a. förhållandet att Bibeln tycks uppge att skapelsen tillkommit för cirka 6000 år sedan (eventuellt något mer eftersom man får anta att släkttavlorna utelämnar vissa led) genom en serie skapelseakter som pågick under en arbetsvecka varefter den, i en mening, var fullbordad. Vetenskapliga undersökningar däremot,

visar, enligt en i våra dagar förkrossande majoritet av forskare, att skapelsens tillblivelse inträffande för många miljarder år sedan, att jordens växt- och djurvärld är resultatet av en ännu oavslutad utvecklingsprocess som varat i miljontals år samt att människan är en del av denna utveckling. Det kan dock noteras att full konsensus inte råder rörande vetenskapliga dateringar av människans och universums ålder. Dessa tenderar dessutom att ständigt omprövas.

Man kan fråga sig om Gud "lurat" oss människor genom att låta skapelsen uppvisa så många tecken och spår av hög ålder, om denna i själva verket skulle vara mycket yngre än vad dessa indikationer ger vid handen. Å andra sidan kan den bibelkristne ställa sig frågan om Gud talar osanning i sitt ord när Han där uppger att skapelsen skulle vara så oerhört mycket yngre än vad som tycks framgå av vetenskapliga undersökningar. Man kan också begrunda det självklara förhållandet att en skapelseakt eller ett under där något nytt framställs, måste äga en skenbar ålder. Tänk exempelvis på vinundret i Kana, där det vin som på ett ögonblick skapats av vatten, omedelbart hade smaken av ett gott, vällagrat vin!

Fyra invändningar måste göras mot en tendens att hävda att den allmänna och den särskilda uppenbarelsen skulle vara oförenliga på denna punkt.

För det första. Även om samma villkor som nu råder på jorden vad avser ljusets hastighet, jordatmosfärens beskaffenhet, den ålder som människor och djur kan uppnå o.s.v., skulle ha varit för handen då jorden skapades, så är det grannliga och vanskligt också för modern naturvetenskap att uttala sig med säkerhet om hur förhållandena var på vår jord för flera tusen år sedan. Jordytan bär t.ex. tydliga spår av att ha varit utsatt för en eller flera omfattande naturkatastrofer vilka kan ha påverkat levnadsförhållandena på vår planet avsevärt. Vad som i synnerhet – och nu förutsätter vi att Bibeln ger ett korrekt vittnesbörd om vad som inträffade vid världshistoriens gryning – komplicerar saken, är dels syndafallet och dels syndafloden. Dessa ödesdigra händelser innebar för det första att jorden – från att helt ha varit uppfylld av Guds goda vilja – efter människans fall hamnade under förgängelsens och den ondes herravälde. Och för det andra, vad beträffar syndafloden (1 Mos 6; Matt 24:37ff.), att denna gudomliga domsakt måste ha förändrat jordens utseende och jordelivets villkor på ett omvälvande sätt. Nutida vetenskapliga studier kan därför endast ge en ytterst ofullständig bild av hur jordelivet var beskaffat före syndafallet och syndafloden.

För det andra. En av de viktigaste hypoteserna vad beträffar växt- och djurlivets och människans ursprung och utveckling, den s.k. evolutionsteorin, är, i likhet med andra antaganden om hur världen tillkommit och livet uppstått, just en hypotes. Faktum är att inte minst avsaknaden av mellanformer mellan olika led i utvecklingskedjan samt att det är extremt osannolikt att livet, kroppens organ och växt- och djurarter skulle ha uppkommit som ett resultat av en utveckling framdriven av slumpartade mutationer, innebär att evolutionsteorin är en hypotes som fordrar minst lika stor trosövertygelse för att accepteras som Bibelns skildring av hur skapelsen blivit till. Mycket naturligare är att med Paulus bekänna att Guds osynliga väsen, Hans eviga makt och gudomshärlighet ända ifrån världens skapelse varit synliga, i det att de kan förstås genom Hans verk (Rom 1:20). Beträktandet av vår fantastiska värld har större förutsättningar att väcka en tro att en allsmäktig Gud är upphov till allt som finns än en övertygelse att allt skulle ha kommit till av sig självt genom ett slumpartat händelseförlopp. I alla våra vardagliga sammanhang förutsätter vi ju alltid att företeelser som en bil eller ett hus *dels* alltid har tillverkats av människor (och inte kommit till av en slump), *dels* att det finns en ändamålsenlighet bakom den tillverkade företeelsen. Det är därför ganska anmärkningsvärt att den moderna vetenskapen tenderar att utgå från att det absolut mest komplicerade vi känner till – nämligen universum med alla dess naturlagar,

föremål och levande varelser – har kommit till av en slump, och anser att det är ”ovetenskapligt” att räkna med att deras ursprung går tillbaka till en ”förste tillverkare” (= Skapare). Med tanke på hur vi resonerar i våra vardagliga sammanhang (när en sak krånglar ställer vi ju ofta frågan: ”hur tänkte egentligen ingenjören som ritade den här produkten?”), bör bevisbördan egentligen ligga på de personer som förutsätter att universum *inte* har en Upphovsman eller en ändamålsenlighet

För det tredje. Att påstå att de naturlagar som vi nu kan iaktta och som vi använder oss av bl.a. för att fastställa jordens ålder alltid skulle ha varit i kraft, är inte en vetenskapligt bevisad sanning. Det är i stället en filosofisk eller existentiell övertygelse. Biblisk kristen tro lär att Gud är Herre över allt som finns, och Han råder bl.a. genom naturlagarna. Han förmår, såsom naturlagarnas Upphovsman, förändra dessa lagar, och sätta dem ur spel på det sätt Han finner för gott. När Gud blev människa i Jesus Kristus, och i mänsklig gestalt uppenbarade sig på vår jord, inträffade detta ofta. T.ex. då Mästaren botade sjuka, förvandlade vatten till vin eller uppväckte döda.

För det fjärde. Vi skall också notera att Herren, bl.a. genom aposteln Paulus, erinrar om att Gud förmörkade människornas sinnen som ett straff för deras oförmåga eller vägran att erkänna det vittnesbörd om Guds existens som skapelsen är. Aposteln slår fast att människan i och för sig hade förutsättningar att genom att betrakta Skaparens verk, uppfatta Guds ”osynliga egenskaper, Hans eviga makt och gudomliga natur”. Men p.g.a. synden som uppfyller hennes hjärta, varken tackade eller prisade hon Gud. Hon ”förblindades av sina falska föreställningar, så att mörkret sänkte sig över [hennes oförståndiga hjärta]” (Rom 1:20f). Visst är människan kallad att bruka sina förståndsgåvor för att försöka förstå och hantera sin jordiska tillvaro. Men det är viktigt att erinra om att vetenskap bedriven av människor har sin begränsning, inte minst därför att människans förmåga är ofullkomlig och hennes hjärta förmörkat av gudsfientlighet. Såsom Hebréerbrevets författare slår fast, är det genom tron som vi förstår vi att ”världen har skapats genom ett ord av Gud, så att det som vi ser inte har blivit till av något synligt” (11:3). 1 Mos 1-3 ger en nyttig påminnelse om ”vetandets” gräns. När den gränsen överskrids, visar det sig, att de som berömmar sig av sin vishet i själva verket är dårar. Man kan erinra om att den lutherska ortodoxin talade om *scientia sana* – när vetenskapen känner sina gränser blir det inte konflikt med den kristna uppenbarelsen.

11) Skildringen av skapelsen utgör inledningen till frälsningshistorien. Frälsningshistorien berättar om hur Gud styr världens historiska skeende i syfte att genomföra sin plan för att återupprätta den eviga gemenskap mellan Gud och människa som gick förlorad i syndafallet (jfr. 1 Mos 1:26f; Apg 17:22-31; Ef 1:3-14). Det är alltså fråga om en skildring av verkliga historiska händelser som berättar om Guds handlande och Guds vilja för att rädda oss människor undan en evig tillvaro som Guds fiender under Guds vrede. Kristen tro bygger på att denna historieskildring – de historiska händelserna liksom Bibelns tolkning av dem - överensstämmer med verkligheten. Samtidigt gäller att frälsningshistoriens syfte är att ge en sann förståelse av händelseutvecklingen som skapar tro. Härav följer att mycket har inträffat som Bibeln inte nämner eftersom dessa händelser inte behöver återberättas för att uppnå detta syfte.

Detta innebär att hela den kristna trosläran är integrerad i hur Gud uppenbarat sig i historien. De olika lärosatserna är ingen teoretisk kunskap som lever sitt eget liv parallellt med hur Gud verkar i tillvaron. De är istället sanningar som är förbundna med Guds handlande med den värld som Han har återlöst.

12) Vad den aktuella kontroversen gäller handlar till stor del om hur vissa enskildheter i bestämda bibeltexter skall förstås. Frågeställningen är viktig eftersom den aktualiserat problemet att människors förståelse av det bibliska budskapet inte sällan bestäms av tolkningsprinciper som inte låter sig harmonieras med bekännelsens grundläggande inställning att Bibeln är Guds sanna ord.

13) Det är f.ö. viktigt att tilliten till Guds ord får omfatta alla Bibelns utsagor. Om det blir legitimt att ifrågasätta sanningsvärdet i vissa bibelutsagor som av någon anledning anses perifera, inställer sig snart frågan om man verkligen kan förlita sig på bibelspråk som direkt behandlar de centrala trossanningarna. Med andra ord: Den aktuella diskussionen har att göra med vår tillit till Guds uppenbarelse i Skriften som ju är den grundläggande källan till allt vad kristen tro heter.

Man kan här erinra om Jesu ord i Joh 10:35: ”Skriften kan ju inte bli om intet”. En Jesu lärjunge skall ha samma uppfattning om Skriftens sanningar som Mästaren har. Och Jesus gör inte undantag för 1 Mos 1-3, tvärtom! Både Jesus själv och sedan Paulus citerar/ hänvisar till 1 Mos 1-3 i sin undervisning om sjätte budet och om syndafallet, varvid de tar för givet att innehållet i dessa kapitel återger historisk sanning (Matt 19:4ff par; Rom 5:12ff; 1 Tim 2:13ff). Man kan också notera att Jesus slår fast att sabbaten ”blev gjord” för människans skull (Mark 2:27). Detta är en direkt hänvisning till vad Skaparen gjorde enligt 1 Mos 2:1-4!

14) En bibeltrogen och därmed bekännelsetrogen kristendomsuppfattning innebär att förståelsen av Första Moseboks inledande kapitel – liksom hela Bibeln - bestäms av följande förutsättningar:

a) såsom textsammanhanget ger vid handen att dess författare vill att dessa bibelord skall förstås,

b) i ljuset av Bibelns samlade vittnesbörd om Guds återlösningsverk genom Jesus Kristus så som detta sammanfattas i de tre huvudsymbola,

c) i barnslig tillit till att de sanningar som Herren Gud uppenbarar i den Heliga Skrift är i överensstämmelse med verkligheten,

d) med övertygelsen att – med reservation för de förändringar som kan ha inträffat i samband med traderingen av texten – Guds Helige Ande har inspirerat Bibelns författare till vad och hur de skulle skriva, och att Gud själv därmed talar genom texten ifråga. Samtidigt är detta Guds tilltal förmedlat genom mänskligt skriftspråk, tillkommet i en bestämd tid och på en bestämd plats. Sammantaget innebär detta att eviga sanningar, som uppenbarar Guds rådslut klart och sanningsenligt till alla människor i alla tider, framställs på ett sätt som är präglad av det historiska sammanhang där orden skevs ned, samt att ordens och utsagornas betydelse skall bedömas utifrån textsammanhanget självt (jfr. Matt 5:18; 2 Tim 3:16).

e) Dessutom gäller att skapelseberättelsen ingår i Guds ord vars avsikt är att uppenbara Guds väsen, vilja och rådslut i syfte att skapa en rätt och sund tro och tillit till Bibelns Gud. Inledningen till Första Mosebok har inte som syfte att ge en ”teknisk förklaring” till världens tillblivelse. Gud uppenbarar det Han menar att vi människor behöver veta och har förutsättningar att förstå om hur vår värld blev till, för att ge oss en sann helhetsförståelse av Guds frälsningsrådslut. Vi måste räkna med att åtskilligt – det mesta - av det som inträffade då Herren skapade himmel och jord inte uppenbarats. Men det som Gud nu har uppenbarat i sitt Ord är å andra sidan gudomlig sanning (5 Mos 29:29).

15) Det är tydligt att Första Mosebok skildrar världens och människans tillblivelse ur två perspektiv i två efter varandra följande framställningar. Först återges vad som inträffade under sex skapelsedagar, varvid bl.a. människans ställning fastställs i förhållande till Skaparen och till den övriga skapelsen (1:1-2:1a). Sedan skildras människans tillblivelse på ett mer detaljerat sätt i ett avsnitt där hennes förhållande till Skaparen och hennes omvärld beskrivs mer ingående, liksom kvinnans relation till mannen (2:1b-3:1).

16) Det skall även understrykas att återgivandet av världens skapelse ingår i det sammanhang av texter som kallas "urhistorien". Detta innebär att skildringen av skapelsen ingår i en kontext som även omfattar redogörelsen för syndafallet, syndafloeden och Babels torn. Dessa första kapitel i Bibeln återger dels hur världen framgick ur Guds hand såsom ett fullkomligt gott verk, men också hur denna Guds goda skapelse därefter, under inflytande av en gentemot Gud och människan fientlig, ond makt, föll i ett tillstånd präglad av synd och död.

17) "Urhistorien" utgör en speciell genre i den Heliga Skrift. Det är en kortfattad skildring av alltings ursprung och mänsklighetens gemensamma tidiga historia. Berättelsen skildrar sådant som verkligen inträffat, men är "historisk" på ett något annorlunda sätt än t.ex. återgivandet av Exodus. Bl.a. i den mening att händelser, vars tids- och rumsmässiga dimensioner är gigantiska, beskrivs på ett knapphändigt, "förenklat" men "betydelsespäckt" sätt, och med stor skönhet och berättarglädje. Detta måste läsaren ta i beaktande vid sin tolkning av bibelverserna ifråga.

III.2 Kontroversfrågorna

Vad diskussionen framförallt har handlat om är följande: Tidpunkten för världens tillblivelse; under hur lång tid den inledande skapelseakten pågick och hur evolutionsteorin förhåller sig till Bibelns inledande kapitel, samt vissa sidor av syndafallets verkningar.

III.2.1 Syndafallets verkningar och betydelse för hur tillvaron på jorden förändrades i och med detta.

Vi inleder med att behandla den sistnämnda frågan och konstaterar därvid följande.

1) Genom Adams och Evas olydnadshandling i Edens lustgård, när de lyssnade till ormens uppmaning att äta av kunskapens träd på gott och ont, föll människosläktet i synd. Människans harmoniska och tillitsfulla gemenskap med Gud bröts, relationerna människor emellan och förhållandet mellan man och kvinna skadades, döden gjorde sitt inträde i tillvaron och världen lades under den ondes och förgänglighetens herravälde. Denna ödesdigra förändring av tillvarons villkor, som framförallt beskrivs i Första Moseboks tredje kapitel, åberopar Martin Luther i sin Stora katekes, då han i förklaringen till andra trosartikeln skriver: "Ty då vi voro skapade och av Gud, vår Fader, hade mottagit allehanda gott, kom djävulen och bragte oss i olydnad, synd, död och allsköns olycka, så att vi kommo under Guds vrede och onåd och dömdes till evig död, såsom vi hade förskyllt och förtjänat."

2) En diskussion har uppkommit angående dödens inträde i världen i samband med syndafallet: Var bara människan – och inte djuren - fram till syndafallet odödliga, eller innebar syndafallet att dödligheten först i och med fallet också blev en verklighet i djurvärlden?

3) Utsagorna i Romarbrevet som slår fast att genom en enda människa – Adam - kom synden in i världen och genom synden döden (Rom 5:12), samt att skapelsen blivit lagd under förgängligheten (Rom 8:20), ger ingen anledning att tro att döden skulle ha funnits i världen redan före syndafallet såsom en verklighet bland djuren. Vad uttrycket ”förgängelse” än betyder i Rom 8:20, (”förgänglighet”, ”dödlighet”, ”förgängliga människor”, ”att människan blivit slav under avgudar”, ”fåfänglighet”: ”vanmakt”, ”oförmåga att nå målet”), så berättar aposteln här om en stor förändring av hela skapelsens tillstånd i förhållande till hur det var i begynnelsen. Apostelns undervisning ger vid handen att syndafallet verkligen innebar en omvälvande förändring av den skapelse som enligt Guds eget konstaterande den sjätte dagen var mycket god.

4) Såsom en följd av syndafallet preciserar Skriften att människans förhållande till jorden påverkades negativt: Marken, som Adam var satt att bruka, blev förbannad för hans skull. Med vederbörlig skulle han livnära sig av den i alla sina livsdagar. Törne och tistel skulle den bära samtidigt som markens örter skulle vara hans föda (1 Mos 3:17-19).

Vi erinrar också om att människan liksom – förefaller det - djuren blev köttätare först efter syndafallet (1 Mos 1:29f; 2:9,16; 1 Mos 9:2f) samt att profeten Jesaja, såsom ett av kännetecknen på den Messianska tidsåldern, målar upp den frid som då skall råda i djurvärlden (Jes 11:6-9). Man kan även nämna att t.ex. profeten Hosea, när han talar om det fridsförbund som Herren vill sluta med sitt avfälliga folk, låter detta omfatta hela skapelsen (Hos 2:18-25).

5) Vi noterar i detta sammanhang att Guds omsorg även gäller djuren (se t.ex.: Ps 36:7). Vi nämner också att en biblisk lära om syndafallet bl.a. måste innebära att eftersom död, skräck och förgänglighet, som ju delvis präglar djurvärlden, inte är gott i Guds ögon, så kan dessa företeelser inte ha varit förhanden i skapelsen så länge denna var mycket god. Samtidigt förutsätter bl.a. förhållandet att de första människorna skulle livnära sig av trädens frukter (1 Mos 1:29), att växtvärldens biologiska kretslopp var för handen i skapelseverket från begynnelsen och inte är en konsekvens av syndafallet.

6) Fortsättningen på urhistorien kantas av hat och blodsutgjutelse i stegrande omfattning. En degenerering av förhållandena på jorden som bryts genom syndafloden men som därefter upprepas på nytt i olika former under den fortsatta frälsningshistorien intill den dag då den nya tidsåldern avlöser den innevarande.

7) Sammantaget innebär detta, att när det är människans kallelse att vara Guds ståthållare på jorden och gentemot djuren representera Gud själv, och människan bröt sin tillitsfulla lydnad mot Gud, då kom hela skapelseordningen i olag. Att syndafallet fick så omfattande och omvälvande konsekvenser har att göra med den höga och heliga kallelse Gud givit oss människor i det att vi är skapade till Hans avbild och likhet (1 Mos 1:26).

***Slutsatsen** blir alltså att dödens inträde i vår värld såsom en följd av syndafallet innebar en förändring av tillvaron som drabbade både människor och djur. Det paradisiska fridstillstånd som uppfyllde Eden förbyttes i en tillvaro där död, lidande, hat och konfliktfyllda relationer blev en del av verkligheten. Den frälsning och förvandling av tillvaron som skall äga rum i samband med Herrens dag kommer att medföra att den nya skapelsen i sin helhet är befriad från all form av lidande och död. Detta nya fridstillstånd sammanfaller med frälsningsrådslutets fullbordande och överträffar det som rådde i Edens lustgård bl.a. i att detta kommer att bestå för evigt.*

Om man menar att döden var en realitet på jorden redan före syndafallet, och alltså hör till det som enligt Herren "var mycket gott", så har man givit begreppet "frälsning" en annan innebörd än vad detta uttryck traditionellt har haft. Frälsning innebär då inte nödvändigtvis att få leva i en ny skapelse befriad från död där ett fridstillstånd råder som omfattar alla levande varelser, eftersom död och lidande, enligt detta synsätt, var en realitet i den skapelse som Gud fullbordat i tidens begynnelse i enlighet med sin vilja och avsikt..

Allt tyder på att det inte är biblisk lära att hävda att döden var en verklighet bland djur och människor före syndafallet. Döden och lidandet hade ingen hemortsrätt i Edens lustgård. Påståendet att så skulle ha varit fallet är att ge begreppet frälsning en för Bibeln delvis främmande innebörd.

III.2.2 Tidpunkten för världens tillblivelse, frågan om hur lång tid den inledande skapelseakten pågick och hur evolutionsteorin förhåller sig till Bibelns inledande kapitel.

1) Frågan gäller för det första huruvida Första Moseboks utsaga att världen fullbordades på sju dagar skall förstås som att Gud fullbordade sin inledande skapelseakt under loppet av en arbetsvecka såsom vi känner den.

2) Frågan om tidpunkten för den synliga världens tillkommelse liksom längden på denna inledande skapelseakt har i allra högsta grad med läran att göra eftersom det är fråga om en tillämpning av övertygelsen att Bibeln är Guds alltigenom sanna ord, vilket ju är helt grundläggande sanning i biblisk kristen tro – och för att detta ger kunskap om vem Gud är och om skapelsen just som Guds under.

3) Följande omständighet bör också noteras:

De flesta nutidsmänniskor förhåller sig likgiltiga och oförstående till den stora fråga som Evangeliet ger svar på, nämligen hur en bristfull människa kan få frid med Herren Gud, den Helige. Anledningen till denna attityd är knappast att människor tror sig vara syndfria. Utan skälet är snarare att man förlorat insikten att våra livsöden vilar i händerna på en evig, allsmäktig och personlig Gud inför vilken vi alla en dag skall ställas till svars för hur vi förvaltat de liv Han givit oss. Denna sekulariserade inställning till världens och (människo-)livets uppkomst präglas framförallt av tre trossatser som i sin tur grundas på slutsatser man dragit av vetenskaplig forskning:

I) Världen, livet och människans tillblivelse har skett genom en uppsjö av slumpartade händelser och processer som inträffat för miljarder år sedan och/eller som har pågått under miljontals år.

II) Människan som art har uppkommit som ett resultat av en lång utvecklingsprocess varvid djurarter som haft svårare att anpassa sig till förändrade levnadsvillkor i en allmän kamp för överlevnaden har fått ge plats åt arter som varit bättre rustade att möta dessa.

III) Dessa utvecklingsprocesser kan man komma till större klarhet om genom vetenskapliga undersökningar.

Det är uppenbart att denna inställning till alltings tillblivelse hör till det som motverkar insikten om att hela tillvaron i varje ögonblick vilar i händerna på en personlig och allestädes närvarande Gud som är djupt engagerad i allt som händer på vår jord. En Gud som, samtidigt som Han styr och råder över allt som sker, vill att vi människor skall leva i innerlig, evig livsgemenskap med Honom. Gud blir ju enligt detta moderna synsätt fördold i en oändligt

lång och komplex tillkomstprocess som människor menar sig kunna studera som man studerar allting annat. Guds närhet som i Första Moseboks tredje kapitel kommer till uttryck i att Gud själv vandrar omkring i Paradiset ter sig för den sekulariserade människan mycket naiv och verklighetsfrämmande.

Visst kan man dela denna vår postmoderna tids inställning till världens tillblivelse och samtidigt medge eller t.o.m. med enfaset hävda att skapelsen är ett under. Men den är i så fall ett under där Guds direkta närvaro genom Hans skapande och styrande allmakts ord träder i bakgrunden. Den moderna människans inställning till hur allting blivit till förorsakar i hennes sinne en enorm mental distans i förhållande till Honom som är alltings Upphovsman och Herre.

4) En annan ödesdigert följd av i synnerhet evolutionsteorins inflytande över moderna människors sinnen är att gränsen mellan människa och djur suddats ut. Om inte människan förstås som en varelse skapad genom en speciell, unik skapelseakt, skild från Guds frambringande av djuren, öppnar man för inställningen att människan är ett förädlat djur. Detta synsätt leder i sin tur till en problematisk inställning till åtskilliga etiska problem. Som t.ex. den senaste forskningens möjligheter att blanda mänsklig arvs massa med stamceller från djur.

5) Enligt Första Mosebok indelas skapelseakten i tydliga och klart åtskilda etapper ("Och det blev afton och det blev morgon ..."). Redan den första dagen fäller Gud ett omdöme om sitt skapelseverk genom orden "Och Gud såg att det var (mycket) gott". Indelningen av skapelseverket i olika dagar och etapper, och det omdömet som fälls då ett skapelseverk avslutats, visar att evolutionsteorins uppfattning att växter och djur kommit till genom en successiv oavbruten utveckling framdriven av krafter/lagar/egenskaper som finns i de skapade varelserna själva, och som verkar i ett sammanhang bestämt av en kamp för överlevnad, inte är förenligt med biblisk skapelselära. Bibeln är mycket tydlig med att skapelsen var fullbordad i begynnelsen efter skapelseakterna. I 1 Mos 2:1f läser vi: "Så fullbordades himlen och jorden med hela sin härskara. På sjunde dagen hade Gud fullbordat sitt skapelseverk." Gud lät alltså under denna skapelsevecka frambringa djur och växter enligt deras arter. Den utveckling inom växt- och djurvärlden som fortgått sedan dess är en utveckling inom arterna. Det är här viktigt att notera att människan skapades till Guds avbild genom en speciell skapelseakt och att frambringandet av människan inte följs av orden "efter deras arter". Gud formade inte människan av arvs massa från djuren utan av stoft från jorden, varefter Han blåste in livsande i hennes näsa (1 Mos 2:7).

Vidare bör i detta sammanhang framhållas att Konkordieboken håller begreppen och tillstånden klara visavi skapelse, urtillstånd och syndafall. Om något konkret fysiskt skeende tänkes i den kristna trons reflektion under bejakande av evolutionen är det enda möjliga att föreställa sig en manikeisk människosyn: Ont och gott blandat med varandra i människan alltifrån begynnelsen. Konkordieformeln tar med bestämdhet avstånd ifrån sådana manikeiska tankar. Dessutom innebär evolutionsteorin en konflikt med Bibelns undervisning att döden blev en verklighet i vår värld såsom en följd av syndafallet.

6) Bibelns framställning av världens tillblivelse är en sammanfattning av ett komplext skeende som också är bärare av ett teologiskt budskap. Också det teologiska budskapet präglas av stor komplexitet. Även om många sidor av detta budskap är uppenbara vid en första genomläsning, får man anta att även en erfaren bibelläsare är oförmögen att greppa den fulla innebörden av texten.

7) Läser man texten såsom den står i sitt bibliska sammanhang kan vi dra följande slutsatser:

a) Detta skapelseverk utfördes under sex dagar genom att Gud, med sitt Ord, frambringade skapelseverkets olika delar. Att ordet ”dag” i Första Moseboks första kapitel betyder en period på 24 timmar stöds dels av uttrycket ”det var afton och det var morgon”, samt av kommentaren till tredje budet i Andra Moseboks 20:e kapitel: *Tänk på sabbatsdagen, så att du helgar den.⁹ Sex dagar skall du arbeta och förrätta alla dina sysslor; ¹⁰ men den sjunde dagen är HERRENS, din Guds, sabbat; då skall du ingen syssla förrätta, ej heller din son eller din dotter, ej heller din tjänare eller din tjänarinna eller din dragare, ej heller främlingen som är hos dig inom dina portar. ¹¹ Ty på sex dagar gjorde HERREN himmelen och jorden och havet och allt vad i dem är, men han vilade på sjunde dagen; därför har HERREN välsignat sabbatsdagen och helgat den.*

b) Det skall också sägas att det måste finnas någon anledning till att Gud i sitt Ord låter oss veta att världen tillkommit under loppet av sex dagar. Det kunde ju ha stått skrivet t.ex. att ”världen och allt som lever och rör sig på vår jord kom till en gång i uråldrig tid”.

c) Vidare kan nämnas att inget i Skriften tyder på att Herrens frambringande av Nya himlar och en ny jord i den Yttersta tiden kommer att ske i form av en lång och omständlig process som varar i miljarder år. Tvärtom kommer hela kosmos att genomgå en plötslig, omvälvande förvandling. Se t.ex. 2 Pet 3:10ff och Uppenbarelsebokens 21:a kapitel.

d) Det skall emellertid påpekas att Bibeln själv ger exempel på att dagar kan vara längre än 24 timmar om Gud vill ha det så.

I Josua 10:12 berättas om hur solen – och därmed tidens naturliga förlopp – stannades upp under ett antal timmar, troligen för att Guds folk skulle kunna avsluta ett fältslag innan solen gick ner och mörkret omöjliggjorde fortsatt strid (jfr 2 Kon 20:9f; Jes 38:8f).

Vidare kan ordet ”dag” i synnerhet i apokalyptiska texter betyda ”period” omfattande tidsrum av olika längd (Dan 10:13; 11:20; 12:11f; Upp 11:9).

Till sist skall nämnas att tid är ett relativt begrepp. Det sätt att mäta tid som nu gäller på jorden beror ju på det antal timmar det tar för jorden att rotera runt solen. Ändras dessa himlakroppars rörelsehastighet och läge så ändras också tiden. Med tanke på att ”ljuset på himlavalvet” som utmärker tider, dagar och år, omnämns först den fjärde skapelsedagen kan man tänka sig att dygnet hade en annan längd under de föregående dagarna. Det är svårt för oss att utreda slutsatserna av Einsteins relativitetsteori och vad som händer med tidsbegreppet om man närmar sig ljusets hastighet och hur tidsbegreppet förhåller sig till materiens sammansättning m.m. Här kan mycket väl finnas möjligheter att se samband mellan olika tidsbegrepp, som vi inte förmår överblicka idag. Ännu så länge får vi överlåta dessa frågor till forskarna.

e) Avslutningsvis kan anföras att Martin Luther uttryckligen anslöt sig till denna bokstavliga tolkning av skapelseskildringen. Efter att ha avvisat kyrkofadern Augustinus allegoriska förståelse av Bibelns tal om sex skapelsedagar enligt vilken himlakroppar, ljus, mörker, växter, djur och människan blev till i ett enda ögonblick, förklarar reformatorn: ”Eftersom Moses inte undervisar oss om allegoriska varelser eller en allegorisk värld, utan om naturliga varelser och en värld som är synlig och som vi kan förnimma med våra sinnen, så benämner han [...] tingen vid deras rätta namn, dag och kväll. Den betydelse Moses ger dessa företeelser är densamma som vi tänker på när vi använder dessa termer. Han ger dem ingen allegorisk innebörd.” (Ur inledningen till Genesiskommentaren)

Slutsatser

Världens, livets och människans tillkomst är från början till slut ett Guds under. Det är en unik och enastående händelse som inte kommer att ha sin motsvarighet förrän den dag då Herren skall frambringa den nya skapelsen, de himlar och den jord där fullständig rättfärdighet skall råda. Att vår värld kom till av intet under loppet av sex dagar genom att Herren talade och så blev det till, är en sanning som vi i tro har att ta till oss och lovprisa Honom för. Vi kan med förundran, bävan, tacksamhet och tillit lova Skaparen med psalmistens ord:

² Tacka HERREN på harpa, lovsjung honom till tiosträngad psaltare.

³ Sjung till honom en ny sång, spela skönt med jubelklang.

⁴ Ty HERRENS ord är rätt, och allt vad han gör är gjort i trofasthet.

⁵ Han älskar rättfärdighet och rätt; jorden är full av HERRENS nåd.

⁶ Himmelen är gjord genom HERRENS ord och all dess här genom hans muns anda.

⁷ Han samlar havets vatten såsom i en hög; han lägger djupen i deras förvaringsrum.

⁸ Hela jorden frukte HERREN; för honom bäve alla som bo på jordens krets.

⁹ Ty han sade, och det vart; han bjöd, och det stod där.

(Psaltarpsalm 33)

En enfaldig läsning av Första Moseboks inledande kapitel ger alltså vid handen att Guds initiala skaparverk utfördes under en arbetsvecka. Om man tänker sig möjligheten att "dag" kunde betyda en något längre tidsperiod får man dock inte göra våld på Guds ords berättelse om skapelsen och syndafallet. Allmänt gäller att biblisk och apostolisk kristen tro ger utrymme för olika tolkningar, så länge dessa:

- låter sig harmonieras med ordalydelsens uppenbara mening i sitt sammanhang,
- innebär att texten ifråga läses i ljuset av sitt bibliska sammanhang och är i överensstämmelse med den lära om skapelsen som vi möter i bekännelsen (de allmänkyrkliga symbola samt i Konkordieboken),
- inte innebär ett avvisande eller en förvrängning av bibelordets budskap under påverkan av påståenden och världsåskådningar som inte erkänner att Bibeln är Guds Ord.

Vi vill till sist understryka att följande drag i en religiöst motiverad evolutionsteori inte låter sig förenas med en biblisk och apostolisk trosövertygelse.

- En sådan teori kan ej harmonieras med den bibliska sanningen att växter, djur, människor och allt som är, har kommit till i åtskilda etapper, genom ord av Gud, samt att skapelseverket var fullbordat och alltigenom gott när Gud på sjunde dagen vilade "från allt sitt verk som han hade skapat och gjort" (1 Mos 2:3).

- Synsättet ifråga innebär att människan har framkommit ur djuren och skall ses som ett högre stående djur. Bibeln lär däremot att människan formades av stoft från jorden, genom en unik, genom Guds ord verkställd skapelseakt, till Guds avbild och likhet.

- Dessutom förutsätter denna hypotes att djur och människor uppkommit som ett resultat av en kamp för överlevnad och anpassning till skiftande levnadsvillkor, samt att lidandet och döden var en realitet när Gud konstaterade att den värld Han skapat var mycket god. Denna förutsättning strider mot Guds Ords skildring av skapelsens tillblivelse och hur den verklighet var beskaffad som Adam och Eva levde i före syndafallet. Det är en syn på skapelsen som förvanskar Guds väsen och vilja och som ger begreppet frälsning en delvis annan innebörd än detta ord har enligt biblisk kristen tro.

* * * * *

Vad säger vi då till en forskare eller studerande i biologi eller geologi som visar intresse för biblisk tro? – Hebr 11:3 är viktigt att komma ihåg: ”Genom tron förstår vi att världen har skapats genom ett ord av Gud, så att det vi ser inte har blivit till av något synligt.” Då vetenskapliga forskare ofta inte delar vår kristna tro söker de andra förklaringar. Fossilfynd och annat ger verkliga kunskaper. Men man når inte så långt med detta. Om dessa forskare är ärliga, så medger de, att vetenskapen inte kan dra alltför vittgående slutsatser. – Däremot är det fel att utgå från Bibelns berättelse och med tveksamma ”bevis” söka komma fram till att skapelseberättelsen i Bibeln är ”vetenskapligt bevisad”. Sådana mindre seriösa försök gör skada, och vår kristna tro behöver inga sådana ”bevis”. Det finns gott om rön som tycks tala för att jorden skulle ha en mycket hög ålder. Då är det värt att komma ihåg att vetandet är en så liten del av den komplexa verkligheten. ”Vad som idag kan fastställas” är inte detsamma som vad det slutgiltiga vetandet en gång kommer fram till. – Med denna klarsyn beträffande vetandets gränser bör det gå att hantera spänningen mellan vad vetenskapen ”vet” och vad den inte har kunnat fastställa, men som vi tror utan att ”se”.

Varför har det i vår tid uppkommit oenighet om hur 1 Mos 1-3 skall förestås bland dem som vill vara bekännelsestroga? – Skriften är förvisso klar! Felet är säkert det som vår Herre Jesus anger, när Han förebrår lärjungarna deras otro, att de inte hade förstått Skrifterna (Luk 24:25 m.fl. ställen). Och vem kan säga sig vara fullärd och färdig i tron? I begreppet lärjunge ligger att ständigt på nytt sitta vid Mästarens fötter och höra på Hans ord. Detta – liksom bönen: ”Föröka vår tro” är verkligen trängande nödvändigt i en tid när ovisshet och oro sprider sig i våra sammanhang. Kunde HERREN vår Gud göra skapelsens under med sitt ord – enligt Skrifterna – så kan Han förvisso med sitt levande och klara ord göra undret i dag att skapa tron i våra hjärtan och ge sin Helige Ande åt dem som ber Honom. – Låt oss hantera svårigheterna med bön om tro, och sedan förkunna och undervisa så som Skriften lär. Och må HERREN själv ge oss nåd att vara sanna Guds Ords tjänare. – Då har vårt samtal och vårt studium varit till nytta.

Människor talar stora ord, och visst anfäktas tron, men:

Folket är gräs! Gräs torkar bort, blomster vissnar, men vår Guds ord förblir i evighet.

Jes 40:7b-8.

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande,
Såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara
Från evighet till evighet.

Amen.